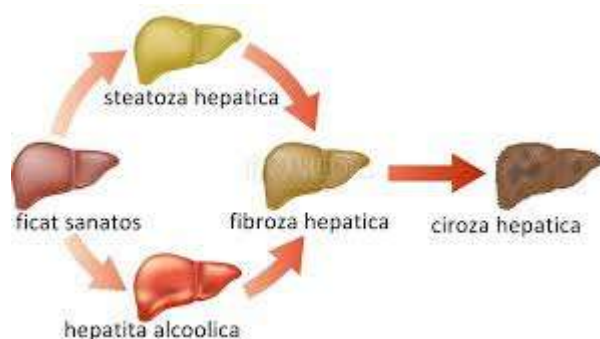

INGRIJIREA PACIENTULUI CU CIROZA HEPATICA

- este o suferinta hepatica cronica, cu evolutie progresiva

CIRCUMSTANTE DE APARITIE

persoane cu hepatita virala tip B,C,D in antecedente

persoane consumatoare de alcool

persoane cu tulburari metabolice diabet zaharat, supraalimentatie, subalimentatie

persoane tratate cu medicatie hepatotoxica

suferinzi ai unor obstructii cu infectii in tertoriul cailor biliare

femeile la menopauza

tinerii

SEMNE SI SIMPTOME

in perioada de debut: fatigabilitate, depresie, scaderea capacitatii de efort, inapetenta, greturi, balonare postprandiala

in perioada de stare: stelute vasculare, eritem palmar, limba lucioasa rosie, icter, edeme, ascita, scadere marcata in greutate, ginecomastie (dezvoltarea excesiva a sanilor la barbati), somnolenta, coma, encefalopatie portala

PROBLEME

discomfort abdominal

deficit de volum rahidian

lipsa autonomiei in ingrijirile personale

risc de alterare a integritatii tegumentelor

risc de complicatii: ascita, epistaxis, HDS, Coma hepatica

OBIECTIVE

Pacientul Sa prezinte stare de confort

Pacientul Sa se poata alimenta

Tegumentele sa fie curate, integre, fara leziuni de grataj

Pacientul Sa fie ferit de complicatii

INTERVENTII

Asigura repausul la pat 16-18 ore in decubit dorsal sau in pozitie adoptata de pacient cu ascita masiva care sa il ajute la respiratie

Reduce la maxim efortul fizic

Mentine igiena

Ingrijeste cavitatea bucala

Recolteaza sange, urina

Supravegheaza urina, scaunul, icterul tegumentar, greutatea corporala

Hidrateaza pe cale orala cind e permis si pe cale parenterala in celelalte situatii cu solutii de glucoza tamponata cu insulina

Alimenteaza pacientul cu produse lactate, zarzavaturi, fructe fierte, supe, pireuri

Alimentele sunt desodate

Educa pentru respectarea alimentatiei si normelor de viata

Respecta normele de prevemire a infectiilor nosocomiale

Pregateste pentru punctia abdominala exploratorie sau evacuatorie

Supravegheaza pacientul

Administreaza medicatia: Hepatoprotectoare, Corticoterapia, Calmanta a pruritului

Pregateste pacientul in vederea interventiei chirurgicale pentru transplant hepatic la indicatia medicului

ROLUL ASISTENTEI MEDICALE ÎN ÎNGRIJIREA PACIENTULUI

Îndatoririle asistentei încep încă de la prezentarea bolnavului la consultații. Bolnavii cu ciroză sunt o categorie aparte de pacienți, ei fiind foarte sensibili atât psihic cât și fizic, de aceea rolul asistentei medicale care vine în contact permanent cu aceștia este foarte important.

Pentru supravegherea atentă a bolnavului cu ciroză hepatică, asistenta medicală va avea în vedere următoarele obiective:

- asigurarea repausului fizic și psihic – în perioada acută a bolii, pacienții vor fi convinși cu mult tact și amabilitate de către asistenta medicală, să respecte repausul absolut fizic și psihic pentru că o activitate intensă atât psihic cât și fizic, poate provoca recidive sau agravare (pacienții nu se vor ridica din pat fără recomandarea medicului, vor respecta cu strictete pericolele de mobilizare zilnică, vor evita lecturile sau studiile mai dificile).

Poziția cea mai bună care asigură buna irigare a ficatului este decubitul dorsal.

În cirozele ascitogene, pacientul trebuie lăsat să își aleaga singur poziția cea mai comodă, dictată de volumul ascitei.

Repausul va fi obligatoriu la pat – în cirozele decompensate.

În cirozele compensate, repausul va fi relativ, de 14 ore pe zi, câte o lună repaus complet la pat.

- asigurarea dietei – alimentația se va face în doze mici, dese, pentru favorizarea drenajului biliar permanent.

Dieta trebuie să asigure un regim alimentar complet, bogat în vitamine. Proteinele se vor da în proporție de 1,5g/kgcorp, aportul fiind redus în ecefalopatia portală.

Glucidele se vor da în cantitate de 300 - 400g/zi, iar lipidele limitate la 50-80g/zi, în special cele de origine vegetală care în ciroza biliară pot crește până la 120g/zi sub formă de ulei.

Se interzic afumaturile, conservele, mezelurile, branzeturile, alcoolul.

În ascita se reduce aportul de lichide și regimul va fi hiposodat

- Supravegherea bolnavului și efectuarea recoltarilor pentru examenele de laborator – asistenta medicală va urmări cu atenție : temperatura, culoarea sclerelor și tegumentelor, pruritul, culoarea scaunelor, culoarea urinei, cantitatea, apariția edemelor, modificările de comportament, aportul de lichide, greutatea corporală

Asistenta medicală masoară, notează și interpretează valorile funcțiilor vitale : puls, tensiune arterială, respirație, temperatură și la orice modificare va avertiza medicul.

Asistenta medicală pregătește toate materialele necesare și recoltează produsele biopatologice pentru examenele de laborator prescrise :hemoleucograma, probe de disproteinurie, timpi de sângerare, timp de coagulare, timpul Quick, fibrinogen, ionogramă sanguină, examen sumar de urină, ionogramă urinară etc.

Asistenta pregătește pacientul și materialele necesare pentru sondaje, examene radiologice, puncție abdominală, puncție biopsică, laparoscopie etc.

- Administrarea medicației conform recomandărilor medicului – se va face tratamentul etiologic adresat afecțiunilor responsabile de producerea cirozelor.
- Asigurarea igienei bolnavului și prevenirea infecțiilor – bolnavii cu ciroză hepatică fiind sensibili la infecții nu vor fi așezați în saloane cu bolnavii cu angine stafilococii cutanate, infecții pulmonare.

Pielea edemațiată necesită atenție deosebită, fiind sensibilă.

Unghiile vor fi tăiate scurt, pentru a evita leziunile tegumentare – în prurit prin grataj

Gustul amar va fi îndepărtat prin toaleta cavității bucale. Deoarece bolnavii cu afecțiuni hepato-biliare pot avea etiologie infecțioasă, se va ține cont de prevenirea infecțiilor intraspitalicești.

Se va face educație sanitară. Asistenta va urmări funcțiile vitale (respirație, puls, tensiune arterială, temperatură), culoarea sclerelor, tegumentele. Se urmărește culoarea scaunelor, urinei, edemele, modificările de comportament, aportul de lichide, greutatea.

Se recoltează produse pentru examenele de laborator (sânge, urină, lichid de ascită).

Se pregătește bolnavul pentru examene radiologice, puncție abdominală, biopsică, laparoscopie. Prognosticul bolii este sever în actualul stadiu al terapiei nu se poate vorbi de vindecări.

- Educația sanitară a bolnavului cu ciroză hepatică.

Asistenta medicală va sfatui și va da explicații bolnavului pe toată perioada spitalizării și la externare, cum trebuie să respecte toate recomandările :

- să respecte cu strictete odihna (repausul impus) ;
- să respecte cu strictete dieta – regim hiposodat ;
- să nu consume alcool, tutun, cafea sau alte toxine ;
- să se observe cu atenție și la orice modificare spontană să ia legătura cu medicul de familie sau cu medicul specialist ;
- să accepte dispensarizarea și să se prezinte periodic la control.

PROFILAXIE

Profilaxia constă în:

- Tratatamentul corect al hepatitelor epidemice și al hepatitelor cronice cu o dispensarizare îndelungată.
- Combaterea factorilor susceptibili de a îmbolnăvi ficatul (alimentația dezechilibrată, nerespectarea regimului alimentar pentru ficat, nerespectarea orelor de servire a meselor, alcoolism, stresul, eforturile fizice și psihice, abuzurile medicamentoase, nerespectarea tratamentului medicamentos).
- Tratarea la timp și corectă a bolilor care favorizează hepatopatiile cronice (litiază biliară, afecțiuni obstructive ale cailor biliare extrahepatice, sifilis, diabetul zaharat, ulcerul gastric și duodenal, rectocolita, infecții de orice natură).

Profilaxia complicațiilor este de asemenea importantă, ea fiind realizată prin combaterea cauzelor declanșatoare de complicații:

- Dieta nerațională
- Medicamentație intempestivă
- Intervenții chirurgicale neindicate
- Disbacterioze intestinale.

